

Velas: 6:38 pm

Fin Shabat 1: 7:31 pm - R"t: 8:05 pm

Fin Shabat 2: 7:41 pm - R"t: 8:09 pm

מעשה המשפט

Marcos y Lety Amiga

Maasé Bet Din

Rab Moshe Moussan

חבר בה"ד אמת ומשפט

El socio que vendió Taref

Caso: David y Abraham son socios desde hace mucho tiempo, nunca han tenido ningún problema en la sociedad. Un día se le presentó a David hacer un negocio con el dinero de ambos, comenzó a comprar y vender Nebelot y Trefot, el nuevo negocio iba bien y los dos socios tenían ganancia de eso. En una ocasión gran parte de la mercancía se pudrió y tuvieron una gran pérdida, Abraham al ver los números rojos de su capital consultó con David la causa de esta gran pérdida, y cuando David le comentó que ha estado comprando y vendiendo carne Taref con el dinero de la sociedad y ahora tuvieron una gran pérdida por eso, Abraham casi se desmaya de saber que ha estado ganando dinero con algo prohibido por la Torá.

Abraham consultó con un Dayan si él tenía que absorber las pérdidas al parejo o ya que David invirtió el dinero de la sociedad en un negocio de Isur, David solo tiene que absorber toda la pérdida.

Pregunta: ¿Acaso tiene Abraham que absorber la pérdida por este negocio que hizo David?, y ¿cuál es el Din sobre las ganancias anteriores que tuvieron gracias a este mismo negocio?.

Respuesta: Para poder analizar nuestro caso, expondremos algunas cláusulas de la Halaja de los socios, acerca de sus derechos y obligaciones.

1. Cualquiera de los socios que use el dinero de la sociedad para un negocio el cual está involucrado en compra y venta de comida Taref como Nebelot y Terefot, las ganancias del negocio se dividen de forma pareja entre los socios, a diferencia de las pérdidas que únicamente tiene que absorberlas el socio que realizó el negocio (ש"י"ע ס"י קע"ו סעי' י"ב).

El motivo de esto es porque David al momento de invertir el dinero de la sociedad en un negocio nuevo su intención es que tanto las ganancias como las pérdidas sean divididas de forma pareja entre los socios, por ende todas las ganancias se dividen entre ellos, pero en el caso que hubo perdida, David se considera Posheá (negligente) al negociar con mercancía de Isur o ilegal, por lo tanto las pérdidas las tendrá que absorber el solo.

2. De igual manera el socio que comenzó un negocio con el dinero de la sociedad con mercancía de manera ilegal como la compra y venta de armas sin licencia, la ganancia se divide entre los socios pero la pérdida es únicamente para el socio que inició el negocio.

3. En el caso que el David le comentó a su socio que iba a invertir el dinero en un nuevo negocio de Isur o ilegal, y el socio estuvo de acuerdo, tanto las ganancias como las pérdidas se dividen entre los socios (ש"י"ע שם סעי' י"ג, וע"י ש"ך ס"ק כ"ד).

En conclusión, ya que en nuestro caso David no le comentó a Abraham del nuevo negocio en el cual iba a invertir el dinero de la sociedad, y está negociando con mercancía prohibida por la Torá o ilegal, todas las ganancias se dividen entre los socios, pero la pérdida la tendrá que recibir únicamente David. Y en caso que Abraham hubiera aceptado también se tendrán que dividir las pérdidas.

Halajá Lemaasé

Pregunta: ¿Las mujeres están obligadas a contar el Omer?

Respuesta: El Ramba"m (תמידין ומוספין פי"ז) dictaminó que mujeres están exentas de contar el Omer.

El Mishná Berurá (תפ"ט ס"ק ג') explicó en nombre de los Poskim que el motivo es por cuanto que la Mitzvá de Sefirat Haomer es solamente entre Pesaj y Shabuot es una Mitzva que el tiempo la provoca, y se considera Mitzvat Asé Shehazeman Gramá y las mujeres están exentas de dichas Mitzvot.

El Maguén Abraham (שם ס"ק א') escribió que ahora las mujeres acostumbran a contar como si

estuvieran obligadas. Sin embargo, el Mishná Berurá refutó dicha costumbre ya que las mujeres de las ciudad donde el vivía no acostumbran a contar. Así mismo escribió el Minjat Jinuj que no vio ningún lugar donde las mujeres acostumbran a contar.

El Mishná Berurá aumentó en nombre del Shuljan Shelomó que de igual manera no digan la Berajá ya que seguramente se les va olvidar contar un día y normalmente no entienden lo que están contando (ע"י אורחות רבנו ב עמ"ב מ"ש"כ) (בזה).

También los Poskim escriben en nombre del Zohar que las Mujeres no tienen que contar el Omer (ע"י אורי"ל ח"ג פי"ט ח', ילקו"י ס"י תפ"ט).

Maasé Sheayá

Amor por los demás

El amor del Admur "Ahabat Israel" de Vizhnitz a todos y cada uno de Israel se expresaba también en la entrega que tenía al momento de repartir Tzedaká a todos sin límite. Fue al comienzo de su mandato como Rebe, que en su casa reinaba una gran pobreza, ya que además de los gastos de su familia, sus hermanos y hermanas solteros también dependían de él, grandes deudas se sumaban a diario y los dueños de las tiendas lo amenazaban que si no les pagaban lo que se les debía desde hace mucho tiempo le dejarían de vender fiado a la familia del Rabino. Un día entró un pobre judío a la casa del Rebe, le platicó al Admur sus problemas, sus terribles dificultades financieras, no tenía ni un centavo para mantener a su familia la cual sufría de hambre.

De pronto justo en ese momento, el cartero llegó a la casa del Admur, trayendo un sobre de un residente judío de la ciudad de Yas. Dentro había una carta escrita con sus pedidos y cinco monedas de oro para que le haga Pidión Hanefesh, era una suma enorme en estos días. El Gabay del Rebe estaba muy feliz por el regalo tan grande que recibieron, esta cantidad podría salvar a la casa del Admur de la miseria y traerle un poco de bienestar, pero para su asombro, el Admur tomó las monedas de oro que envió el Yehudí de Yas y se las entregó al pobre que estaba en frente de él quien pasaba una situación similar de pobreza a la de ellos mismos.

El asombro del Gabay fue percatado por el Rebe, y le explicó: "¿Crees en la reencarnación?" - "¡Ciertamente!" respondió el Gabay, "¿Por qué las monedas de oro de la ciudad de Yas vinieron a mí exactamente al mismo tiempo que el pobre vino a mí?" - le preguntó el Rebe - "Tal vez, que en la encarnación anterior ambos eran socios, y uno quedó en deuda con su socio por esta cantidad, y ahora descendieron nuevamente al mundo para devolvérselos. Pero ¿cómo...? ¿No se conocen...? Entonces Hashem, hace que la gente confíe en mí y me mande dinero para Tzedaká, una persona caritativa envía una Tzedaká y otro viene a pedir caridad, y mi papel es solo juntarlos... y tu querías que traspase mi misión y tomara este dinero para mí... en ese momento el Gabay se dio cuenta del amor ardiente del Admur, la cual dejó a un lado su grave situación económica para dar caridad a los pobres.

בענין גדר ספירת העומר

התוס' בכתובות [ע"ב] הקשו דמ"ש ספיה"ע וספירת נדה לענין ברכה, והנה, ועיוין בב"י [סי' תל"ב] שכתב דמה דלא מברכים על ביטול חמץ, היינו משום שהוא בלב, ובדרך זו אזיל הנצי"ב (העמק דבר ויקרא ט"ו י"ג) ליישב בזה את קושי' התוס' הנ"ל, דספירת זבה ונדה הוא רק במחשבה וספיה"ע בפה, ובמצוות במחשבה אין ברכה כמו ביטול חמץ, וע' תשו' רעק"א מהדו"ק סי' כ"ט מדורו הגהה ר' וואלף איגנר שכ' כעין זה, והסביר שקושי' התוס' היא שהיו צריכים לתקן להוציא בפה גם בספירת זבה ונדה כדי שיברך, דנקט שם דספירת העומר מה"ת מהני בלב ורק תיקנו בפה כדי שיברך, וכ' שם עוד דגם ספירת יובלות לא מצאנו בהם ברכה, וזה נמי מטעם הנ"ל דמהני במחשבה, ודו"ק.

אולם נראה דאין זה פשוט, דהנה כבר הק' האחרונים על הב"י מהפרשת תרומה שמברכים על הפרשה בלב, [ובתשו' רעק"א הנ"ל הביא ליישב שצריך גם מעשה הפרשה, ולא מהני במחשבה גרידא, אולם כבר דחאו באו"ש (סוף הל' מילה) מדברי הרא"ש שמפורש שמברכים בקריאת שם במחשבה גרידא], ותו' רעק"א (סוף תשו' ל') דסו"ס בא לידי מעשה כשנותנו לכהן, וק' דזה א"ש לראשונים דנתינה והפרשה מצוה אחת הוא, אבל לראשונים דסברי דב' מצוות נתינה, הדרא קושי' לדוכתא.

והגר"ח שמואלביץ תי' דכוונת הב"י דאין "עשייה" כלל, דסגי בגילוי דעת בעלמא שאינו רוצה בחמץ ושזה כעפרא דארעא, ושוב לא נאמר חידוש התורה לאוקמי' בפרשותו, וכמוש"כ הר"ן ריש פסח, ונמצא דבביטול חמץ לא היה מצידו שום "עשייה" כלל, משא"כ בתרומה, אף דמהני במחשבה אבל סו"ס יש "עשייה" והוא פועל חלות תרומה בעשייה זו, ושפיר מברך, דכתו"ד.

ונראה להביא ב' ראיות ליסוד הנ"ל בביאור דברי הב"י, א' מצאנו גם בהפרשה עצמה שכשאין בו "עשייה", דאין בו ברכה, ודומה לביטול חמץ, דהנה, ועיוין בתורת זרעים סוף פאה שהסתפק בדיון קריאת שם בפה, אי דומה לקריאת שם בתרו"מ שיש בו "עשייה" או שאין בו "עשייה", רק "עזיבה", וע"י עזיבה דבעלים ממילא חיילא בו שם פאה וממון עניים, וכתב דנפ"מ לשליחות, דלא שייך שליחות רק כשיש עשייה, אבל אם זה "עזיבה" ליכא שליחות, ועוד נפ"מ לענין ברכה, דברכה צריך מעשה מצוה, ואם ליכא עשייה, שוב אין מעשה מצוה, וליכא ברכה, והביא מהאבודרהם דאין ברכה מטעם הנ"ל, ומבואר כהנ"ל, הרי לן "הפרשה" דאין לו תורת "עשייה", ודומה כבר לביטול חמץ, וחלוק מ"הפרשה" דתרו"מ.

ב] בדרך זו מיושב נמי קושי' הפמ"ג בפתיחה הכוללת או"ח ח"ג ס"ק ג' דחילק את המצוות לדיבור מעשה ומחשבה, וכתב, דבמצוות שמקיימים במחשבה אין בהם ברכה, ושם בס"ק ד' הקשה דלמ"ד הרהור כדיבור דמי, הרי מצוות דיבור כהלל קריאת שמע ומגילה וכו' אפשר לקיים במחשבה ולמה מברכים, [ולכא"ו אין כוונתו בברכת כהנים (שהזכיר שם לעיל) דבזה יש דין בקול רם שיהיה כאדם האומר לחביריו], ולהנ"ל נתיא דהלל ומגילה וקריאת שמע וכדו', אף אם היו גם בהרהור הרי יש בהם "עשייה", ואינם דומין לביטול חמץ, ודו"ק.

הרי דמוכרח כהגהר"ש, דינו תלוי על מחשבה ודיבור, אלא האם יש כאן עשייה או אין כאן עשייה, ודו"ק.

ומעתה נחזור לדברי הנצי"ב בספירת העומר ליישב קושי' התוס', דלפי חילוקו של הגר"ח שמואלביץ יש לדון בדבריהם, דלכא"ו ספירה במחשבה הוא כמו הפרשת תרומה בלב, שיש בו "עשייה" רק שהעשייה היא בלב, ולפי"ו לא

תירצו כלום, [וע' במשל"מ שמיטה ויובל (פ"י ה"א) דנקט דב"ד באמת בירכו ביובלות, ואכתי צ"ע, ומפשטות לשון הרמב"ם (שמיטה ויובל פ"י ה"א) משמע דיש "מעשה" ספירה, וכן נקט הגר"ח (שם הל' ה') דספירה וקידוש ב"ד מעכבי ליובל, ומבואר שזה דין ספירה].

ונראה דצריכים להקדים כאן בדברי המשך חכמה פ' אמור (כ"ג ט"ו) שבא ליישב את קושי' התוס' הנ"ל אלא דהוסיף כאן נקודה חשובה לענינו, עיי"ש, ונראה דמבואר מדבריו חידוש בהבנת עיקר מצות ספירה, דביאר למה א"צ מעשה ספירה בנדה לעומת עומר דבעי מעשה ספירה, וביאר שם דמעשה ספירה היינו לעשות שהימים עצמם יהיו מנויים וספורים, ולכן כשיש כבר סיבה בתוך הימים עצמם שיהיו ספורים, אז סגי בספירה ע"י ידיעה בעלמא, ולכן בנדה, שהימים כבר ספורים מצד עצמם, דמים אלו נקיים מדם לעומת הימים שקדמו להם, להכי לא בעי בהו מעשה ספירה כלל, וסגי בידיעה בעלמא, ולעומת זאת, בספיה"ע שהימים אינם ספורים מצד עצמם, בזה צריך "מעשה ספירה".

והוסיף בזה עוד נקודה נוספת, דבאמת פשטי' דקרא "דתספרו חמישים יום", וכבר הק' הראשונים [תוס' במנחות, והרא"ש בסוף פסחים], דלמה לא נאמר מ"ט יום, עיי"ש בדבריהם, וחידש המשך חכמה, דבאמת גם יום החמישים הוא בכלל הספירה, רק דא"צ "מעשה ספירה", דיום זה כבר דומה לספירת נדה וזכ, דהכא יום החמישים כבר ספור ועומד מצד עצמו מצד קדושתו.

ואמרו לי דכן מבואר ברוקח דבשבעות אנו מקיימים את ה"תספרו חמישים יום", ונראה דכן מדויק ברמב"ם [תמידין ומוספין פ"ח] ובלשון השו"ע [סי' תצ"ד] וה"ל "ביום חמישים לספירת העומר הוא חג השבועות", ומתבאר שיש חפצא של "יום החמישים לספירת העומר", וזה חג השבועות, ובאמת דהב"ג הביא את הל' ספיה"ע בהל' שבועות, ונראה שזה מטעם הנ"ל.

ונראה עוד, דכן הביאור נמי בשיטת ר' ירוחם דספירת הימים וספירת השבועות הם שני מצוות, דשמעתי לדייק בשם הגאון ר' אלי קושלבסקי זצ"ל שיש ספירה מהמקום שממנו יוצאים, ויש ספירה למקום שהולכים אליו, ולשון הפסוק בספירת השבועות הוא ספירה "ממחרת השבת שבע שבתות", ובספירת הימים כתיב "עד ממחרת השבת השביעית תספור חמישים יום", והיינו דספירת הימים הם עד שבועות, ואלו ב' ספירות שונות הלכך הוי להו כשני מצוות שונות.

ולדברינו א"ש טפי, דבאמת ספירת הימים הם חשבון אחר, שהם מגיעים עד שבועות ועד בכלל, לעומת ספירת השבועות שהם רק עד לפני שבועות, דכל ענינם הם רק ההתרחקות מפסח, וא"ש.

ונראה, דזהו נמי הביאור בשיטת האחרות חיים לר' אהרן מלונגיל [ברכות] שפי' שיוצאים בברכת שהחיינו של חג השבועות גם עבור הספיה"ע, וזה תמוה, דלמה בברכת המצוות הברכה היא בכל יום מהתחלה, וברכת שהחיינו הוא רק בסוף בליל שבועות, ועוד, דחג השבועות הוא כבר אחרי המצווה. ונראה דאז איכא שמחה של קיום המצוה, אך אכתי ק', דמה זה שייך לשבועות, הא שבועות הוא אחרי הספירה, ולהנ"ל א"ש, דשבועות עצמה היא בכלל הספירה, ודו"ק.

והוסיף המשך חכמה נקודה שלישית, וז"ל, "ומסולק קושי' התוס' בפי המדיר", וכוונתו, דא"צ ספירה בפה ולכן אין ברכה, וכדברי רעק"א והנצי"ב. אולם נראה דמתוך דבריו מבואר כאן עומק נוסף, דמבאר למה ספירה זו דומה ממש לביטול חמץ, וכהגדרה דלעיל, דלא רק דבתרויהו סגי במחשבה אלא

דבתרויהו א"צ "עשייה" כלל, שהרי הימים מצד עצמם ספורים, ו"בידיעה" דידיה באיזה יום עומדים איכא כבר ממילא ספירה דידיה, ודו"ק.

ויסוד זה מתבאר נמי מדברי המשך חכמה פ' בא בדין ושמרתם את המצות, דמבואר שאפיית מצה היתה צריכה ברכה לדעת הירושלמי ככל הכשר מצוה ככנין סוכה ועשיית ציצית, אלא דכיון דכתוב בתורה בלשון "ושמרתם" ולא בלשון עשייה [כסוכה וציצית], א"כ כל העשייה דנכלל בהכשר הוא רק עד כמה שעושה "אי עשייה" של חמץ, אבל גוף האפייה לא נכללה במצוה, וא"כ אין כאן מעשה מצוה, וזה כעין ביטול ועזיבה דחסר בעיקר העשייה, ודו"ק.

ויסוד זה בספירה דאמרינן דע"י ספירת הימים מהני להשוותם לימים ספורים, יסוד זה למדנו מהאחרות חיים, דהנה, ועיוין בברכ"י או"ח סי' ח' בשו"ר ברכה שהביא יסוד מר' אשר ב"ר חיים בספר הפרדס בכת"י שמצא בא' הערים, ועיי"ש בכל מה שתמה עליו הברכ"י, ועכ"פ תמצית דבריו דהדין בתוספתא "עשרה שעשו מצוה אחת א' מברך לכולן, עשרה שעשו י' מצוות כל א' מברך לעצמו", היינו כך, דעשרה שעשו מצוה אחת כגון עשרה שקורין הלל או עשרה שעשו מעקה אחת או עשרה שקובעין מזוזה אחת או כדומה לזה, א' מברך לכולם, ועשרה שעשו עשרה מצוות כגון שמניח כל אחד תפילין בראשו או שמתעטף בציצית או שמנענעין הלולב, כל אחד מברך לעצמו, ובהמשך דבריו שם מבואר דנקט דספירת העומר היה צריך להיות כמו מעקה ולא כמו לולב ותפילין, והדין שם היה צריך להיות דא' מברך לכולם, ותמה עליו הברכ"י יוסף, דאדרבא, התם זה י' מצוות נפרדות, וכל א' עושה מצוה נפרדת לכולב תפילין.

ונראה דכתוב כאן יסוד גדול בגדר מצות ספיה"ע, ובוה מתיישבין היטב דברי ר' אשר ב"ר חיים, ויבואר בזה למה ספירת העומר באמת דומה למעקה אחת, והיינו משום שאין מצות ספירה מצוה דמתחיל ונגמר בקרקפתא דגברא, רק דחיילא ספירה בגוף ה"יום", שה"יום" נהיה ליום ספור ומנוי, והיינו ממש כדברינו לעיל בביאור דברי המשך חכמה.

ומו"ר הגרב"ד פוברסקי שליט"א הוכיח עוד כהך יסוד דבעינן שהימים יהיו ספורים ולא רק שהגברא יעשה מעשה ספירה, מהקס"ד דספירת העומר הוא דין בב"ד, וזה פשוט שאינם מוציאים את כל כלל ישראל ידי חובת ספירתם, רק שהדין הוא בימים שיהיו ספורים ומנויים, וזה מעשה ב"ד, ודו"ק, וגם אחרי הגזה"כ דבעינן ספירת כל יחיד ויחיד, אבל אכתי נשאר הדין שהגברא יעשה שהיום יהיה ספור.

ומעתה נראה דכשעשרה ספורים ספירה אחת, הרי כולם פעלו בחפצא א' של זמן ועשאוהו "ליום מנוי", וזה כעשרה שבונים מעקה אחת, וזהו קו' ר' אשר ב"ר חיים דיהני ע"ז שומע כעונה, מדיון עשרה שעשו מצוה אחת, ודו"ק, ומיושב תמיהת הברכ"י.

ושמעתי עוד, דזהו נמי הביאור בהא דאמרו התוס' במנחות [ס"ה] דבעינן ספירה לפני הלילה דבעינן תמימות, והביאור, אין היום מחייב את הספירה, אלא דמתחייבים לעשות את כל ה"יממה" ל"יום ספור", וזה דוקא לפני היום, דאז מתיחס הספירה לכל היום, ונראה דגם לדין דסופרים בלילה עצמה ולא ביום, היינו לעשות ששני חלקי היממה, לילה ויום, דתרויהו יהיו ספורים, ולכן סופרים דוקא בלילה.

ושמעתי עוד, דכבר תמה הנצי"ב [ענה"ת] דלמה איכא חסרון תמימות לקבל יו"ט של שבועות לפני זמנו, הא מה זה שייך לספירה הקודמת, אלא הביאור, דכל היום האחרון גם נעשה ליום ספור, ובקיבל יו"ט של שבועות לפני הזמן, הרי מגרע בחלק האחרון של הך זמן.

DINÉ TORÁ

Comuníquese al cel.
(+52) 55 3214 4312

SERVICIOS

Contrato de renta, venta, preventa, inversión, sociedad, testamentos, Heter Iská otros.

ASESORÍA

Consultas telefónicas, citas, preguntas.

CONTACTANOS

Cel. (+52) 55 3214 4312
Email: Betdinemetumishpat@gmail.com
Dirección: Moliere 128, Polanco, CDMX